

Brusel 9. března 2023
(OR. en)

7152/23

ENFOPOL 103
IXIM 42
COSI 42
COPEN 64
JAI 273

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	9. března 2023
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6745/23
Předmět:	Závěry Rady o akčním plánu pro evropský prostor forenzních věd 2.0 – <i>závěry Rady (9. března 2023)</i>

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o akčním plánu pro evropský prostor forenzních věd 2.0 (EFSA 2.0), které schválila Rada pro spravedlnost a vnitřní věci na svém 3936. zasedání konaném dne 9. března 2023.

**ZÁVĚRY RADY O AKČNÍM PLÁNU PRO
EVROPSKÝ PROSTOR FORENZNÍCH VĚD 2.0****SHRNUTÍ**

Cílem akčního plánu pro evropský prostor forenzních věd (EFSA) 2.0 je utvářet budoucnost forenzní oblasti do roku 2030. Plán je rozdělen do tří pilířů, z nichž každý se zabývá konkrétními oblastmi a nastiňuje vhodná opatření. Pro každé opatření byly určeny odpovědné zúčastněné strany. Strany uvedené tučně budou odpovědné za koordinaci. Tato koordinační odpovědnost může rovněž zahrnovat kontakty s jinými relevantními subjekty, které nejsou určeny jako odpovědné subjekty.

Všechna opatření mají být prováděna při plném dodržování základních práv v souladu se Smlouvami a Listinou základních práv Evropské unie ze dne 7. prosince 2000 a s příslušnými zásadami a právními předpisy v oblasti ochrany údajů.

SEZNAM ZKRATEK ORGANIZACÍ

CEPOL	Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva
ECTEG	Evropská skupina pro odbornou přípravu a vzdělání v oblasti kyberkriminality
EJTN	Evropská síť pro justiční vzdělávání
ENFSI	Evropská síť forenzních institucí
Europol	Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva
eu-LISA	Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva

A. PŘÍPRAVA NA BUDOUCNOST

Cíl: Zajištění soustavného rozvoje klíčových schopností v oblasti forenzních věd s cílem zaručit a posílit jejich současnou i budoucí relevanci v rámci soudního systému.

Výsledek: Forenzní vědy, jež poskytují efektivní a vědecky podložené služby využívající moderní technologie a metody. Díky tomu budou forenzní vědy pro soudní systém i nadále cenným zdrojem, jenž napomáhá spravedlivému a přesnému rozhodování.

Odůvodnění, Biometrické údaje

**opatření
a odpovědné
zúčastněné
strany:**

Biometrické údaje, které umožňují identifikaci a autentizaci osoby na základě souboru rozpoznatelných a ověřitelných údajů s různou mírou rozlišení. Schopnost získávat, využívat a vyměňovat biometrické údaje je jedním ze základních kamenů forenzních věd. Zajištění současného a budoucího používání biometrických postupů, včetně konečného lidského ověření výsledků, v rámci forenzních věd má zásadní význam pro obecnou schopnost podporovat vymáhání práva.

Opatření

Odpovědný subjekt

1.	Prozkoumat možnosti biometrických údajů a uplatňování multimodální biometriky při vyšetřování trestných činů.	ENFSI, eu-LISA, Europol, členské státy, akademická obec
2.	Vypracovat a uskutečnit plán zapojení průmyslu a akademické obce v oblasti biometrických údajů.	ENFSI, Komise, Europol

Umělá inteligence

Umělá inteligence (UI) je nástroj, který by mohl být použit na řadu činností v rámci postupů v oblasti forenzních věd s cílem zlepšit jejich kvalitu, efektivitu a dostupnost. UI se již využívá v četných forenzních aplikacích. Očekává se, že neustálý vývoj v této oblasti bude mít v dohledné budoucnosti dopad na forenzní vědy.

Opatření	Odpovědný subjekt
3. Vyvíjet a zavádět nástroje založené na UI zaměřené na oblast forenzních věd.	ENFSI, akademická obec, Komise, Europol, průmysl, členské státy
4. Vypracovat strategický plán pro validaci a zavádění UI do forenzní práce s přihlédnutím k legislativnímu vývoji na úrovni Unie.	ENFSI, akademická obec, Komise, ENFSI, Europol, členské státy
5. Zapojit soudnictví do přijímání UI jako nástroje v právním rámci prostřednictvím legislativního přezkumu a příslušného vzdělávání.	EJTN, ENFSI, Komise, CEPOL, ECTEG, členské státy

Digitalizace

Digitální transformace zasahuje širokou oblast, v níž jsou zaváděny nové technologie a automatizované procesy s cílem podpořit a zlepšit různé fáze postupů v oblasti forenzních věd, od místa činu až po soudní síň. Je nezbytné, aby forenzní vědy pokračovaly v digitální transformaci a upravovaly své postupy a procesy.

Opatření	Odpovědný subjekt
6. Vypracovat pokyny, jak vytvářet postupy pro zavádění digitalizace a využívání technologií v oblasti forenzních věd.	ENFSI , akademická obec, eu-LISA, členské státy
7. Přizpůsobit procesy a pracovní postupy v rámci forenzních věd možnostem, které nabízí digitální transformace.	ENFSI , eu-LISA, členské státy

Nové nástroje a vznikající technologie

Je nezbytné průběžně zkoumat a hodnotit nové nástroje a vznikající technologie, včetně nově vznikajících biologických a chemických důkazů, tzv. „-omiků“, a nanotechnologií, pokud jde o jejich použitelnost ve forenzních vědách. Přizpůsobení stávajících a budoucích technologií pro využití v rámci forenzních věd má zásadní význam pro to, aby si forenzní vědy zachovaly relevantnost.

Opatření	Odpovědný subjekt
8. Široce monitorovat vývoj v jiných vědeckých oblastech (včetně nově vznikajících biologických a chemických důkazů, tzv. „-omiků“, a nanotechnologií) pro potenciální využití ve forenzních vědách. Vytvořit pro nově vznikající technologie, které mají potenciál pro forenzní využití, plán zapojení akademické obce a průmyslu.	ENFSI , akademická obec, Komise, Europol, průmysl, členské státy
9. Přizpůsobovat, ověřovat a zavádět nové vznikající technologie pro uplatnění ve forenzních vědách.	ENFSI , akademická obec, Europol, členské státy

B. POSÍLENÍ DOPADU VÝSLEDKŮ FORENZNÍCH VĚD

Cíl: Forenzní vědy jsou nedílnou součástí soudního systému a výsledky forenzních věd mají zásadní význam pro zajištění spravedlnosti. Aby se dopad výsledků forenzních věd posílil, je třeba rozvíjet využívání vědeckých důkazů v celém uživatelském řetězci, usnadňovat spolupráci mezi zúčastněnými stranami a stanovit vědecky podložené důkazy.

Výsledek: Větší míra využívání forenzních důkazů a jejich větší přínos v rámci soudního systému. Posílená spolupráce a sdílení znalostí mezi agenturami a jurisdikcemi v rámci EU i mimo ni.

Odůvodnění, Forenzní šetření a výklad

**opatření
a odpovědné
zúčastněné
strany:**

Rozvíjet forenzní šetření a výklad s cílem posílit dopad forenzních výsledků a prokázat jejich spolehlivost.

Opatření	Odpovědný subjekt
1. Rozšířit a rozvíjet využívání statistik a pravděpodobnostního uvažování pro forenzní vědy, včetně využívání nástrojů pro hodnotící podávání zpráv.	ENFSI, akademická obec, EJTN
2. Vypracovat jednotný přístup k podávání zpráv na úrovni zdrojů a činností napříč obory forenzních věd.	ENFSI, akademická obec, členské státy

Sdílení forenzních údajů

Sdílení forenzních údajů napříč agenturami a jurisdikcemi s cílem přispět ke kvalitě údajů a podpořit harmonizaci formátů v datových souborech, včetně nástrojů pro sdílení údajů, s cílem zajistit interoperabilitu rozsáhlých informačních systémů EU, včetně datových souborů pro vývoj, ověřování a hodnocení nástrojů datové vědy zabývajících se forenzními údaji.

Opatření	Odpovědný subjekt
3. Prozkoumat proveditelnost zavedení systému (nebo systémů) včetně standardizovaných datových formátů pro efektivní a kvalitní výměnu podobnou průmskému rámci. Tento rámec by měl zohledňovat potřebu údajů pro vývoj a hodnocení nástrojů datové vědy zabývajících se forenzními údaji.	Komise, akademická obec, eu-LISA, ENFSI, Europol, průmysl, členské státy
4. Určit dopad směrnice o prosazování práva a obecného nařízení o ochraně osobních údajů na používání různých údajů týkajících se fyzických osob.	Komise
5. Vytvořit společný rámec (lexikon) pro sdělování vědeckých důkazů.	Komise, akademická obec, ENFSI

Multidisciplinární přístupy

Zkoumat multidisciplinární přístupy, aby výsledky forenzních věd mohly být přínosné pro vyšetřování a operace založené na zpravodajských informacích týkající se organizované trestné činnosti a terorismu identifikovaných ve zprávě SOCTA.

Opatření	Odpovědný subjekt
6. Přezkoumat technologická řešení a potřeby koncových uživatelů v oblasti zpravodajských a multidisciplinárních přístupů s cílem optimalizovat využívání forenzních důkazů.	ENFSI, akademická obec, Komise, Europol, členské státy
7. Určit individuální a kombinovanou důkazní hodnotu typů forenzních důkazů a definovat způsoby operativního využití zpravodajských a multidisciplinárních důkazů.	ENFSI, akademická obec, Komise, Europol, členské státy

C. PROKÁZÁNÍ SPOLEHLIVOSTI VÝSLEDKŮ FORENZNÍCH VĚD

Cíl: Zlepšit porozumění mechanismům v oblasti forenzních věd a zajistit, aby případné důsledky byly v rámci soudního systému řádně řešeny. Usnadnit odbornou přípravu a vzdělávání v oblasti forenzních věd.

Výsledek: Zajistit, aby odborníci v oblasti forenzních věd měli dovednosti a znalosti, které potřebují k tomu, aby jejich příspěvky v rámci soudního systému byly efektivní. Zdokonalené procesy a postupy k zajištění řádného řízení rizik a standardů kvality.

Odůvodnění, opatření **Základní prvky ve forenzních vědách**

a odpovědné zúčastněné strany: Základní prvky ve forenzních vědách, včetně širokého rozsahu možných oblastí, které je třeba prozkoumat a rozvíjet při současném respektování stávajících metod.

Opatření

Odpovědný subjekt

1. Podporovat výzkum týkající se souboru základních zásad a empirických důkazů pro využití forenzních věd v systému soudnictví.	ENFSI, akademická obec, EJTN
2. Vypracovat studie k pochopení a určení prevalence na pozadí, transferu a perzistence typů forenzních důkazů.	ENFSI, akademická obec, Komise, členské státy
3. Vyvíjet technologie pro optimalizaci získávání forenzních důkazů.	ENFSI, Europol, akademická obec, Komise, průmysl, členské státy

Lidské faktory v oblasti forenzních věd

Pochopení toho, jak lidská interakce ovlivňuje rozhodnutí na všech úrovních procesu forenzního vyšetřování, od místa činu až po soudní síň.

Opatření	Odpovědný subjekt
4. Provádět výzkum účinků předpojatosti a kontextového řízení na rozhodování v oblasti forenzních věd, od analýzy na místě trestného činu až po řízení v soudní síni.	ENFSI , akademická obec, CEPOL, EJTN
5. Šířit výsledky tohoto výzkumu v zájmu lepšího porozumění těmto faktorům a sdílet dostupná řešení k odstranění a zmírnění předpojatosti.	ENFSI , CEPOL, EJTN

Prokazování kvality a kompetencí

Pro zavádění nových technologií a zachování důvěry ve forenzní vědy je nezbytný trvalý rozvoj kvality a kompetencí.

Opatření	Odpovědný subjekt
6. Vypracovat programy odborné přípravy pro forenzní odborníky a určit možnosti rozvoje platforem a jejich hostování.	CEPOL , ECTEG, ENFSI, EJTN
7. Umožňovat odbornou přípravu a šířit školicí materiály pro koncové uživatele forenzních důkazů týkající se toho, jak interpretovat výsledky forenzních věd a porozumět síle důkazů	EJTN , ENFSI, CEPOL, členské státy
8. Posílit prokazování kvality stávajících i připravovaných neakreditovaných forenzních služeb s cílem zajistit jejich platnost.	ENFSI , členské státy